

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 10P/78/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201785
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. František Krasňan
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2020:8720201785.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Poprad, sudca, JUDr. František Krasňan, vo veci starostlivosti o mal. C. C., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom u matky, zast. opatrovníkom A. práce, sociálnych vecí a rodiny C., dieťa rodičov: matka, K. N., nar. XX.X.XXXX, bytom C., O. XXXX/XX, práv. zást. N.. I. G., advokát so sídlom C., T.. sv. J. XXXX/XXX a otec, M. C., nar. XX.X.XXXX, bytom C., U. XXXX/XX, v konaní začatom na návrh otca o úpravu styku, takto

rozhodol:

I. Návrh z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec mal. dieťaťa návrhom zo dňa 15.6.2020 žiadal, aby súd zmenil úpravy styku otca s mal. dieťaťom, a to tak, že dôjde k zmene rozsudku tunajšieho súdu XXP/X/XXXX a otec bude oprávnený stretávať sa s mal. C. každú stredu od XX:XX hod. do XX:XX hod. a každý párný alebo nepárny víkend od piatka 15:00 hod. do nedele 18:00 hod.. V prípade, že by sa súd s takýmto návrhom nestotožnil, žiadal rozšíriť styk otca s dieťaťom aspoň od soboty rána od 9:00 hod. do nedele 18:00 hod. každý druhý víkend. Návrh odôvodnil tým, že o syna nechce prísť, a keďže po hádkach a konfliktoch sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti, má záujem sa o syna aj naďalej starať a vychovávať ho. Nesúhlasil, aby sa stretával s maloletým v domácnosti matky a za jej osobnej prítomnosti vzhľadom k vzájomným hádkam a konfliktom. Poukázal na to, že pokiaľ maloletý nie je chorý, vyzdvihne si ho z jaslíčiek o 15:00 hod. a o 17:30 hod. ho odovzdáva matke pred jej bytom. Cez víkendy si pre C. chodí o 9:00 hod. a donesie ho matke o 16:00 hod. Styk so synom prebieha bezproblémovo, malý sa vždy teší, lebo mu vždy vymyslí nejaký program vonku alebo vo vnútri. Otec sa s ním hráva a mal. syn komunikuje aj so svojou starou matkou. Poobede si vždy dobre pospí, má vlastnú postieľku, v ktorej od začiatku nemal problém spať, otec pravidelne prispieva na jeho výživu súdom určeným výživným, chce preto, aby maloletý trávil viac času u otca a bol by rád, aby sa naučil u otca prespať aj cez noc, aby mohli byť spolu dlhšie víkend a spolu zažiť ranné, aj večerné zaspávanie, s chlapcom chce tráviť viac času, avšak matka dieťaťa mu to neumožňuje.

2. K návrhu sa vyjadrila matka mal. dieťaťa prostredníctvom svojho právneho zástupcu, žiadala návrh otca zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Uviedla, že skutočnosti uvádzané v návrhu otca sú z veľkej časti nepravdivé a všetky okolnosti otcom uvádzané už boli preverované v súdnom konaní vedenom na tun. súde XXP/X/XXXX, kedy súd rozsudkom zo dňa 18.10.2019 schválil rodičovskú dohodu a upravil styk otca s mal. dieťaťom, a to rozsiahlym spôsobom. Už pri uzatvorení tejto dohody bral súd do úvahy všetky skutočnosti, ktoré otec opakovane uvádza v návrhu na úpravu styku a už v tomto období súd vyhodnotil práva a potreby otca, ako aj práva a potreby mal. dieťaťa. Od tejto doby sa nič podstatné nezmenilo. Podľa názoru matky otec týmto podaním chce presadiť zmeny, ktoré v uvedenom konaní neprešli bez reálneho dôvodu a zákazu. Podľa matky upravený styk s otcom je kompletný,

dostatočný a od rozhodnutia vo veci prešiel veľmi krátky čas na to, aby bolo potrebné meniť úpravu styku s dieťaťom. Úprava styku tak, ako je ustálená, vyhovuje dennému režimu dieťaťa, napĺňa potreby dieťaťa ohľadne stretávania sa s otcom a matka má za to, že meniť túto úpravu po pár mesiacoch len preto, že otec dieťaťa si niečo zaumienil, nie je v záujme mal. dieťaťa. Ďalej uviedla, že čo sa týka starostlivosti otca o maloletého, potvrdenia otca o kúpaní dieťaťa, či vodení na prechádzky, nie sú celkom pravdivo opísané. Rozporovala tvrdenia otca v tom smere, že tento dieťa kúpala len raz po jej návrate z pôrodnice, ďalšie úkony ohľadne starostlivosti si zabezpečovala sama. Ďalej doplnila, že od počiatku neodopierala otcovi stretávanie sa so synom, avšak styk začala neskôr obmedzovať z toho dôvodu, že otec jej dieťa vracal zafajčené, alebo zistila, že plienky, či veci dieťaťa boli vyprané v detskom prášku, ktorý bol nevhodný pre deti s citlivou pokožkou a v domácnosti krmil dieťa stravou, z ktorej mal syn alergické reakcie, otec používal plienky, ktoré syn neznášal, otec v tomto smere nerešpektuje pokyny matky. Uviedla, že otec maloletého nemá žiadnu predstavu o synovom dennom režime, kedy je kŕmený a v ktorom čase je potrebné ho dať spať. Ignoruje synov režim, dieťa jej vráti nevyspaté a následne je syn nevyspatý. Doplnila, že maloletý ešte nikdy nespál v noci bez matky, vždy bola s ním, keďže sú na seba naviazaní. Problémy s narušením denného režimu dieťaťa, keďže u otca chodí spať neskoro, riešili už na sedeniach u psychologičky, kde však otec tieto konzultácie odmietol. S otcom dieťaťa sa matke veľmi ťažko komunikuje. Keďže je presvedčený, že si s maloletým môže robiť čo chce, s poukazom na uvedené má za to, že návrh otca je nedôvodný.

3. Otec na pojednávaní súdu na podanom návrhu trval, odôvodnil to tým, že sa chce viac starať o maloletého, ako je to upravené v poslednom rozhodnutí súdu. Uviedol, že syn, keď je u neho, spí od 12:00 hod. do 15:00 hod., a preto si myslí, že nie je vhodné, aby chodil spať o 18:00 hod., preto chce upraviť styk tak, aby dieťa o 18:00 hod. matke vrátil. Poukázal na to, že psychologička, ako aj oddelenie kurately sa vyjadrili, že nie je problém, aby chlapec u otca aj prespal, lebo má u neho pripravené všetky podmienky. Dodal, že s matkou sú vzájomné konflikty, takže spoločne ako rodičia s malým nemôžu byť počas otcovho stretávania sa so synom. Poprel, že by odovzdával dieťa zafajčené od dymu, uviedol, že s dieťaťom chodí na výlety, do zoologickej záhrady, berie ho na vláčik, alebo hrať sa vonku.

4. Právny zástupca matky poukázal na to, že úprava styku otca s dieťaťom bola riešená nie tak dávno, približne 6 mesiacov dozadu formou uzavretia rodičovskej dohody, kde súd vzal do úvahy všetky potreby otca a hlavne záujem mal. dieťaťa. Všetky skutočnosti, ktoré otec udáva opakovane, boli už predmetom preskúmania pred súdom v konaní vo veci 15P/2/2019, preto má za to, že styk otca s dieťaťom bol upravený kompletne a dostatočne a uplynul dosť krátky čas na to, aby ho bolo potrebné meniť. Poukázal na fakt, že dieťa nikdy nespalo u otca aj v noci, dieťa chodí o 18:00 hod. spať a pokiaľ tak otec neurobí, má syn na druhý deň úplne rozbitý denný režim. Práv. zástupca predložil súdu fotografie, z ktorých je zrejme, že otec dieťa bez konzultácie s matkou ostrihal, po strihaní sa dieťa vrátilo s alergiou a ďalej zábery používania plienok, ktoré otec nakupuje napriek upozorneniam matky, že nie sú vhodné, z čoho dieťaťu vznikli alergické reakcie a dieťa v tomto období ani nemôže spať u otca, lebo ako je zrejme z výpisov zdravotnej poisťovne, absolvuje špeciálne cvičenia v jasliach, a to dlhodobo, s matkou cvičí cez víkendy a otec ani nevie, aké cviky matka s dieťaťom cvičí, preto sa musia odstrániť najprv tieto problémy a otec musí začať inak komunikovať aj s matkou, aby bola zabezpečená väčšia stabilita prostredia pre dieťa.

5. Matka na pojednávaní pred súdom uviedla, že nie je teraz vhodné, aby dieťa prespávalo u otca a poukázala na skutočnosť, že keď bol malý chorý, dal mu sirup, pričom nevedel, či nemôže mať nejaké alergické reakcie a ona potom v teplotách musela čakať do 22:00 hod., kým môže dať chlapcovi čípok.

6. Kolízna opatrovníčka uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že od posledného rozhodnutia súdu sa nezmenili potreby na strane mal. dieťaťa a aj v vzhľadom na nízky vek dieťaťa, doporučila návrh otca zamietnuť.

7. Z pripojeného spisu vo veci XXP/X/XXXX mal súd preukázané, že v konaní o úprave práv a povinností rodičov k mal. deťom začatom na návrh matky súd vo veci samej rozhodol tak, že schválil rod. dohodu, a to tak, že mal. C. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. C. sumou 150,- eur mesačne počnúc dňom 1.10.2019, ktoré výživné je splatné do 20-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Otec je oprávnený stýkať sa s maloletým C. nasledovne: každú stredu v čase od 15:00 hod. do 17:30 hod., kedy si otec dieťa prevezme v rehabilitačnom centre a odovzdá ho pred bytom matky, každý páry týždeň v sobotu od 9.00 hod. do 16:00 hod., každý nepáry

týždeň v nedeľu od 9:00 hod. do 16:00 hod., každoročne druhý sviatok vianočný od 9:00 hod. do 17:00 hod. Otec si dieťa prevezme pred bytom matky a tam ho aj odovzdá. Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť. Pokiaľ by k realizácii styku z vážnych dôvodov nemohlo dôjsť, matka je povinná oznámiť to otcovi v deň vopred. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 14.11.2019.

8. Podľa čl. 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

10. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

12. Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine, ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

15. Objektívnym explicitne stanoveným zákonným kritériom pre rozhodnutie vo veci maloletého je „záujem maloletého dieťaťa“, čo korešponduje s podstatou a účelom základného práva maloletého dieťaťa na rodičovskú výchovu a starostlivosť a tomuto právu zodpovedajúcemu základnému právu obidvoch rodičov na starostlivosť a výchovu o svoje dieťa. Obsah týchto práv je homogenizovaný nielen v práve, ale súčasne aj v povinnosti na sústavnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj dieťaťa v zmysle ustanovenia § 28 ods. 1 písm. a) zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“). Pokiaľ teda ide o záujem maloletého dieťaťa, súd musí tento vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale s ohľadom na in concreto okolnosti spočívajúce v danosti prípadne v absencii nielen „technických“ podmienok na výchovu, starostlivosť a všestranný vývoj maloletého (bytové predpoklady, dochádzka do školy alebo na voľnočasové aktivity, lekárska starostlivosť a pod.), ale aj vzhľadom na emocionálne (či už pozitívne alebo negatívne) väzby maloletého ku každému z rodičov, toľž ak o kvalite týchto väzieb vypovedá nestranné znalecké posúdenie (nález Ústavného súdu SR z 19.9.2018, sp. zn. I ÚS 216/2018).

16. Právo styku rodiča, ktorý nežije so svojim maloletým dieťaťom, patrí medzi základné rodičovské práva. Ani toto právo však nie je absolútne, treba ho posudzovať v každej v každej veci individuálne na základe jednotlivých zistení a tieto posudzovať v prvom rade z pohľadu záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je pri rozhodovacej činnosti súdu v konaní o starostlivosti o maloleté deti prioritný (rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa

17. mája 2016, sp. zn. 11Cop/587/2015).

17. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že návrh otca na zmenu úpravy styku nie je odôvodnený. Z výpovedí účastníkov súd mal preukázané, že vo vzťahu k mal. dieťaťu prebieha styk otca s mal. dieťaťom tak, ako tento bol upravený posledným rozhodnutím súdu vo veci 15P/2/2019 zo dňa 18.10.2019, otec si maloleté dieťa vie riadne vyzdvihnúť u matky, ako ho aj po ukončení styku odovzdať matke, nemá problém si ho odvieť, ako aj priviesť do škôlky sám a zariadiť si veci počas pracovnej doby tak, aby si dieťa v dohodnutú dobu prevzal od matky. Matka mu poskytuje dieťa v dohodnutých režimoch. Súd návrh otca zamietol, nakoľko má za to, že od poslednej úpravy pomerov vykonanej rozhodnutím súdu dňa 18.10.2019, kedy bola schválená dohoda rodičov zahŕňajúca úpravu styku s mal. dieťaťom, uplynul veľmi krátky čas na to, aby bolo potrebné meniť úpravu styku s mal. dieťaťom a nedošlo od tejto doby k žiadnej podstatnej skutočnosti, ktorá by mala za následok nevyhnutnosť zmeny úpravy styku. Súd má za to, že úprava styku tak, ako bola ustálená v rodič. dohode, vyhovuje dennému režimu dieťaťa a napĺňa jeho potreby, ako aj potreby otca čo sa týka stretávania sa dieťaťa s otcom vzhľadom na jeho vek, rozumovú vyspelosť, ako aj vzhľadom na podstatné skutočnosti na strane otca. Všetky podstatné okolnosti, ktoré otec v návrhu uvádzal, boli zohľadnené už pri uzavretí rodičovskej dohody v predchádzajúcom konaní 15P/2/2019 a s poukazom na krátky čas od rozhodnutia súdu do podania opätovného návrhu na úpravu styku (od 18.10.2019 do 15.6.2020), ako aj k momentu rozhodovania súdu v tomto konaní dňa 31.8.2020 nenastali žiadne také skutočnosti, pre ktoré by bolo dôvodné úpravu styku vo vzťahu otca a mal. dieťaťa meniť. Súd pritom poukazuje aj na to, že zo strany otca bude nutné zmeniť vzájomnú komunikáciu s matkou, aby táto bola v skutočnosti v záujme mal. dieťaťa, nakoľko nerešpektovanie pokynov matky, čo sa týka používania plienok, pracích práškov, či denného režimu a režimu spánku v poobedňajších hodinách vedie k stresujúcim situáciám na strane mal. dieťaťa, ako aj matky i prípadným zdravotných komplikáciám u dieťaťa (napr. vyrážky, či alergie) tak, ako to v konaní vyšlo najavo a ako preukázala odporkyňa v priloženej fotodokumentácii. Až po prípadnej zmenenej obojstrannej komunikácii rodičov dieťaťa a najmä po rešpektovaní dôsledných pokynov matky zo strany otca budú na strane otca môcť byť splnené tie podmienky, ktoré by zodpovedali úprave styku v zmysle ním podaného návrhu, aj tu však na to budú musieť byť splnené ďalšie podmienky, a to podstatná zmena pomerov u otca, ako aj u mal. dieťaťa s prihliadnutím napr. vyšší vek dieťaťa, aby návrh otca na rozšírenie úpravy styku bol dôvodný. Preto súd návrh otca s poukazom na ust. § 26 a § 36 ods. 1 Zákona o rodine, keďže nedošlo k zmene pomerov na strane otca, ani na strane mal. dieťaťa od poslednej úpravy súdom v celom rozsahu zamietol.

18. Pri posudzovaní najlepšieho záujmu mal. dieťaťa súd vzal do úvahy zachovanie vzťahu s oboma rodičmi pri súčasnom zachovaní rodinného prostredia u mal. dieťaťa, na ktoré je toto zvyknuté a bral zreteľ aj na zachovanie väzieb mal. dieťaťa a jeho širšej rodiny (napr. starých rodičov). Dáva do pozornosti oboch rodičov, aj to, že je potrebné, aby rodičia navzájom spolupracovali vo vzťahu k dieťaťu, aby sa vzájomne negatívne nevnímali a nesprávali sa k sebe navzájom kontraproduktívne, keďže takéto ich správanie môže najviac ublížiť mal. dieťaťu. Na uvedené napokon v konaní správne poukázal aj kolízny opatrovník.

19. Súd poukazuje aj na to, že styk tak, ako to žiada otec, môže byť s poukazaním na nízky vek maloletého náročný na jeho adaptabilitu, čo sa týka častej zmeny spánkového režimu a prespávania v domácnosti striedavo u matky i otca, pričom toto môže byť pre dieťa zaťažujúce a aj z tohto pohľadu sa doterajšia úprava javí súdu ako vhodnejšia a postačujúca. Nič však nebráni otcovi mal. dieťaťa po vzájomnej dohode si najprv vyskúšať občasné prenocovanie mal. syna v prostredí u otca a v prípade pozitívnych skúseností podať opätovne s odstupom času návrh na zmenu úpravy styku.

20. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach, a to prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Účastníci konania, ktorí sa práva odvolania výslovne vzdali, toto právo nemajú.